

M.A. (Sem.-III) Examination
501 - Economics
(Growth and Development-I) (New)

Time : 2-00 Hours]

August 2021

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-૧

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ આપો :

- ૧ આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિનો અર્થ આપી તેના નિર્દેશકો સમજાવો. ૧૪
- ૨ માનવ વિકાસ આંક અંગે વિગતે નોંધ લખો. ૧૪
- ૩ કાર્લ માર્ક્સનો આર્થિક વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- ૪ શુમ્પીટરનો આર્થિક વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- ૫ ફાઈ અને રેનીસનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. ૧૪
- ૬ લેવિસનો અમર્યાદિત શ્રમના પૂરવઠાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- ૭ આર્થિક વિકાસમાં ખેતીની ભૂમિકા સમજાવો. ૧૪
- ૮ વિકસતા દેશોમાં ઔદ્યોગિકરણની તરીક સમજાવો. ૧૪

વિભાગ-૨

- ૯ ટૂંકમાં બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબ લખો (ગમે તે ચાર) : ૦૮
 - (૧) રિકાર્ડોના સિદ્ધાંતની ધારણાઓ જણાવો.
 - (૨) નવપ્રવર્તન એટલે શું ?
 - (૩) ગરીબીનું વિષયક એટલે શું ?
 - (૪) સમતોલ વૃદ્ધિ એટલે શું ?
 - (૫) અસમતોલ વૃદ્ધિ એટલે શું ?
 - (૬) કૃષિ ઉત્પાદકતા એટલે શું ?
 - (૭) વૈશ્વિકરણ એટલે શું ?
 - (૮) ચક્રીય કાર્યકારણ એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate Full Marks of the questions.
(2) Write answers of any three questions in Section-I and
Write answers of any four questions in Section-II.

SECTION-I

Answer any three of the following questions :

- 1 Give the meaning of economic development and economic growth and explain its indicators. 14
- 2 Write a details note on Human development indices. 14
- 3 Explain the Karl Marx theory of economic growth. 14
- 4 Explain the Schumpeter theory of economic growth. 14
- 5 Discuss the theory of Fei and Ranis. 14
- 6 Explain the Lewis theory of unlimited supply of Labour. 14
- 7 Explain the role of agriculture in economic development. 14
- 8 Explain the pattern of industrialization in development countries. 14

SECTION-II

- 9 Answer in short two-three line from the following (any four) : 08
 - (1) State the assumptions of Ricardo's theory.
 - (2) What is innovation ?
 - (3) What is Vicious circle of Poverty ?
 - (4) What is balanced growth ?
 - (5) What is unbalanced growth ?
 - (6) What is agricultural productivity ?
 - (7) What is Globalization ?
 - (8) What is circular causation ?
-

No 45 -3

M.A., Sem. - III
501 : Economics (OLD)
(International Economics-II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction: 1 to 8 પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે.(ગમે તે ત્રણ નાં જવાબ લખો)

42

પ્રશ્ન 9 ફરજિયાત છે

- 1 આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો વૈકલ્પિક ખર્ચના સિધ્ધાંતનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
2. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં રિકાર્ડોના તુલનાત્મક ખર્ચની થિયરીનું ગંભીર મૂલ્યાંકન.
- 3 વેપારની શરતોને અસર કરતા વિવિધ પરિબલો સમજાવો.
- 4 વેપારની શરતોના મહત્વ સાથે વેપારના વિવિધ પ્રકારોની સમજાવો.
5. ટેરિફ અને આયાત ક્વોટા વચ્ચે સમાનતા અને અસંતુલન વિશે ચર્ચા કરો.
- 6 બાળ ઉદ્યોગ એટલે શું? રક્ષણની બાળ ઉદ્યોગની દલીલ સમજાવો.
- 7 ગ્રાહક સંઘ હેઠળ વેપાર નિર્માણ અને વેપારી ડાયવર્ઝન સમજાવો.
- 8 આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો.

9 સાચો વિકલ્પ શોધીને જવાબ લખો.(ગમે તે ચાર)

08

(1) રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક લાભનો સિધ્ધાંત _____ આધારિત હતો

(એ) ઈન્ટ્રા ઈન્ડસ્ટ્રી વિશિષ્ટિકરણ અને વેપાર

(બી) ઈન્ટર ઈન્ડસ્ટ્રી વિશિષ્ટિકરણ અને વેપાર

(સી) વિશિષ્ટિકરણ અને વેપારહેઠળ માંગ શક્યતા

(ડી) વિશિષ્ટિકરણ અને વેપાર હેઠળ આવક શક્યતા

(2) જો વિશ્વમાં સ્ટીલનો ભાવ ટનદીઠ 500 ડોલર છે, અને ચોક્કસ ટેરિફ તો \$ 50 હોય તો Advalorem જકાત _____ હશે.

(એ) 5 ટકા

(બી) 10 ટકા

(સી) 15 ટકા

(ડી) 20 ટકા

(3) જ્યારે એક દેશ સૌથી વધુ અનુકૂળ દેશની સ્થિતિ (સામાન્ય વેપાર સંબંધો) પ્રદાન કરે છે બીજા માટે, તે સંમત થાય છે

(એ) રાષ્ટ્રના ઉત્પાદનો માત્ર અન્ય રાષ્ટ્ર કરતા ઓછી ટેરિફ ચાર્જ કરે છે.

(બી) રાષ્ટ્રના ઉત્પાદનો કે જે અન્ય કોઈપણ રાષ્ટ્ર કરતાં ટેરિફ રેટ કરતા વધારે ચાર્જ કરે છે,

(સી) દેશના ઉત્પાદનો કોઈપણ અન્ય રાષ્ટ્ર કરતા વધારે ટેરિફ ચાર્જ કરે છે

(ડી) તે રાષ્ટ્રને તે ઉત્પાદનો કે જે તે ખરીદવા માંગે છે તે નિકાસ કરે છે.

(4) નીચે આપેલા બધા સિવાય વર્લ્ડ ટ્રેડ ઓર્ગેનાઈઝેશન માટે મૂળભૂત છે

(એ) વેપાર ઉદારીકરણને પ્રોત્સાહન આપવા દ્વિવપક્ષીય ટેરિફ ઘટાડા

(બી) સૌથી વધુ તરફેણ કરાયેલ રાષ્ટ્રના ઉપયોગ (સામાન્ય વેપાર સંબંધો)

(સી) વેપાર સંબંધોમાં ભેદભાવ

(ડી) આયાત કોટા અને નિકાસ કોટા પ્રતિબંધ

P. T. 0